

DEMOKRATSKA FRONTA BOSNE I HERCEGOVINE

AWeb: www.dfsarajevo.ba

E-mail: sekretarijat@fronta.ba

**PREMIJER KANTONA SARAJEVO
MINISTARSTVO ODGOJA I OSNOVNOG OBRAZOVANJA KS
VLADA KS
KANTONALNA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE KS
URED ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE I KONTROLU KVALITETA KS
KOMISIJA ZA OBRAZOVANJE I NAUKU KS**

PREDMET: HITNA ZASTUPNIČKA INICIJATIVA

Dostavljam inicijativu radi izvršenja nadzora rada Ministarstva za odgoj i osnovno obrazovanje po predmetu donošenja dokumenta **Odluke o Pedagoškim standardima za osnovni odgoj i obrazovanje i normativima školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i učila za osnovnu školu**. Tražim da se izvrši inspekcijski nadzor kao i nadzor Ureda za borbu protiv korupcije i kontrolu kvaliteta KS radi osnovane sumnje o grubom i višestrukome kršenju zakona prilikom donošenja ove Odluke, zloupotrebi položaja i nesavjestan rad od strane resorne ministrice Naide Hota-Muminović kao donosioca Odluke.

U međuvremenu dok traje postupak utvrđivanja zakonitog djelovanja tražim od premijera Vlade KS da se HITNO i bez odlaganja ova štetna Odluka za radnike, ustanovu, organ rukovođenja, organ upravljanja, koja je odraz ozbiljne pravne nesigurnosti i koja ugrožava interese Osnivača stavi van snage.

Obrazloženje:

Na prijedlog i insistiranje ministrice za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, Naide Hota-Muminović, 5. marta 2024. godine Vlada KS usvojila je Odluku o Pedagoškim standardima za osnovni odgoj i obrazovanje i normativima školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i učila za osnovnu školu.

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo je dopisom broj: 11-34-683-62/23 od 7.3.2024. godine donosi Odluku o Pedagoškim standardima za osnovni odgoj i obrazovanje i normativima školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i učila za osnovnu školu koja je dostavljena svim osnovnim školama u Kantonu Sarajevo.

U pomenutom dopisu naglašeno je da se sve aktivnosti koje će se realizovati u školskoj 2024/2025. godini trebaju planirati na osnovu Odluke o

Pedagoškim standardima. **Navedena Odluka je protivzakonita jer Pravilnici o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta nisu usklađeni s novim Pedagoškim standardima** ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 10/24). **Prilikom iskazivanja tehnološkog viška radili bi suprotno odredbama Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta. Takve radnje mogu proizvesti brojne žalbe, upravne sporove i dodatne troškove.** Takođe zakonska obaveza ustanova je usklađivanje internih akata sa navedenom Odlukom kao propisom "višeg reda" u roku koji je propisan zakonom, a zakonski rok nije propisan navedenom Odlukom. Ovo do sada nije urađeno i predstavlja vrlo složen proces i iziskuje mnogo vremena. Eventualna primjena navedene Odluke u ovom periodu dovela bi radnike, ustanovu, organ rukovođenja, organ upravljanja u ogromnu pravnu nesigurnost ali i ugrozila interese Osnivača jer bi se prekršile procedure i zakonski rokovi definisani Pravilnikom s kriterijima za proglašavanje radnika za čijim radom je potpuno ili djelimično prestala potreba u osnovnim i srednjim školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 9/22)

Uslijedilo bi kažnjavanje ustanove i odgovornog lica od strane nadležnih inspekcija zbog nezakonitog postupanja, pokrenuti bi bili sudski sporovi kod nadležnog suda zbog nezakonitog donošenja internih akata i sudski sporovi po osnovu kršenja prava iz radnog odnosa što za Osnivača predstavlja ogroman udar na budžet KS.

Brojne su manjkavosti novih Standarda i ogromne štete koje mogu prouzročiti ozbiljnu narušenost u samom procesu rada, ljudskom resursu i materijalnom smislu kako za radnike tako i za ustanove.

Brojna stečena prava radnika su oduzeta, ali su uočena i nametanja obima poslova, povećanih ovlaštenja i povećane odgovornosti za sekretare srednjih škola Kantona Sarajevo koja su suprotna aktualnim zakonima. Sekretarima se novim Pedagoškim standardima i normativima utvrđuju novi poslovi, poslovi po ovlaštenjima, zastupanje škole na sudu i rješavanje po prijavama korupcije. Uredbom sa zakonskom snagom o ustanovama Bosne i Hercegovine, Zakonom o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o srednjem obrazovanju Kantona Sarajevo kao i Zakonu o osnovnom obrazovanju propisano da je direktor lice ovlašteno za zastupanje, te da može, a i ne mora dati drugom licu punomoć za zastupanje, za svaki pojedinačni slučaj. Zakonom o prevenciji i suzbijanju korupcije u Kantonu Sarajevo je uspostavljen sistem interne prijave korupcije, po kojem direktori mogu da postupaju po prijavama korupcije ili da imenuju ovlaštena lica za rješavanje po prijavama, te ova ovlaštenja nisu mogla biti utvrđena kao redovan posao radnika, u ovom slučaju sekretara škole.

Dodatno su utvrđeni poslovi iz oblasti javnih nabavki bez definisanja da su to poslovi iz djelokruga rada sekretara, odluke i ugovori, rješavanje po žalbama i učešće u izradi plana javnih nabavki, kakva je praksa bila do sada. Poslovi javnih nabavki su kompleksni i podrazumijevaju niz radnji koje nisu sve pravne, a koje su do sada obavljali članovi komisija za javne nabavke, radnik u računovodstvu, ovlaštena osoba za unos podataka i sekretar, svako iz svog domena rada. Zakon o javnim nabavka nalaže da javne ustanove

sistematizuju radno mjesto službenika za javne nabavke, što do sada nije urađeno. Nadležno Ministarstvo preuzelo je nabavke za usluge osiguranja radnika i imovine i nije se bavilo ovim pitanjem u skladu sa zakonom. Nejasno je po kojem principu je definisano četrdesetosatno radno vrijeme sekretara, utvrđeni novi obimni poslovi i poslovi sa povećanim ovlaštenjima koji za sobom povlače i povećanu prekršajnu odgovornost.

Struktura radne sedmice sekretara ranije je bila definisano Izmjenama i dopunama Pedagoških standarda i normativa za srednje obrazovanje ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 07/21) uz suglasnost resornog Ministarstva, Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo, Vlade Kantona Sarajevo, Ureda za zakonodavstvo i Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH - Kantonahiog odbora Kantona Sarajevo.

Novi Standardi donose brojne anomalije. Ovim dokumentom ukida se radno mjesto domara i ložača za škole koje imaju kotlovnice i utvrđeno je radno mjesto za tehničku podršku. Za ovo radno mjesto sistematizovan je širok dijapazon odgovornosti i zadataka od raznošenja pošte, sađenja cvijeća, održavanja higijene, alata, obavljanja monitoringa tržišta radi nabavke ....., ali prevashodno mora se voditi računa o kotlovnici u stručnom smislu. Nejasno je koje analize i parametri su odobrili ovakvu klasifikaciju ovog radnog mjesta. Postoje parametri koji se moraju pratiti i tokom rada kotlovnice, a to može raditi samo stručna osoba. Ujedno saradnicima na finansijskim i računovodstvenim poslovima stavljeni su poslovi donošenja internih akata. Interne akte donosi upravni organ i neke donosi i direktor. Takođe za ovo radno mjesto utvrđena je i 'savjetodavna funkcija direktora' koja je potpuno nejasna.

Po pitanju oduzetih stečenih prava novim Standardima ističem i oduzeto pravo da se konkuriše na radno mjesto socijalni radnik, jer je ovim dokumentom sada propisano minimalno 240 ECTS što se ne može završiti na Univerzitetu u Sarajevu Ovo znači da se svjesno favorizuju fakulteti koji školuju socijalne radnike, a nisu dio Univerziteta u Sarajevu. Ovo je primjer grube diskriminacije i kršenja ljudskih prava.

Takođe oduzimanje stečenih prava odnosi se na sljedeće:

-Ukida se odredba u 5.1 (fusnota 7): *1 nastavni čas jednak je 1 radnom satu*

Čas u 40-satnoj sedmici sada se računa sa 45 minuta, a ne sa 60 minuta. Umanjenje prava nastavnika će biti 450 minuta, odnosno 7,5 sati; na mjesečnom nivou nastavnicima oduzima se 30 plaćenih radnih sati, a na godišnjem nivou 360 plaćenih radnih sati, ovo je ujedno i otimanje od radnika u iznosu od neto cca 3600 KM. Ovim činom ugroženo je dostojanstvo radnika i priznanje njihove profesije

Ukida se odredba u 5.2. iz tabele Pregled pismenih zadataka i programom predviđenih kontrolnih i grafičkih radova za nastavnike

Ukida se plaćanje pregleda pismenih zadataka i programom predviđenih kontrolnih i grafičkih radova za nastavnike 5.2.2, 5.2.3. i 5.2.4. Nastavnici su

za pregled, odnosno pripremu, realizaciju i analizu navedenih poslova plaćeni od jednog do tri sata u okviru 40-satne radne sedmice.

- Ukida se odredba u 5.3.3 – *Saradnja sa roditeljima 1 sat*

Ukida se plaćanje saradnje sa roditeljima kao izdvojene i jasno normirane stavke u okviru 40-satne radne sedmice. Saradnju nastavnika sa roditeljima ugrađuje se u sklopu 30 sati (priprema i realizacija nastavnih časova, vođenje evidencija, saradnja sa roditeljima i svima ostalima, uključujući učenike).

- Ukida se odredba u 5.3.4 – *Rad na pedagoškoj dokumentaciji*

Ukida se plaćanje rada na pedagoškoj dokumentaciji kao izdvojene i jasno normirane stavke u okviru 40-satne radne sedmice. Rad na pedagoškoj dokumentaciji ugrađuje se u okviru 30 sati (priprema i realizacija nastavnih časova, vođenje evidencija, saradnja sa roditeljima i svima ostalima, uključujući učenike).

- Ukida se odredba u 5.3.5 – *Rad na pedagoškoj elektronskoj dokumentaciji*

Ukida se plaćanje rada na pedagoškoj elektronskoj dokumentaciji kao izdvojene i jasno normirane stavke u okviru 40-satne radne sedmice. Rad na pedagoškoj dokumentaciji ugrađuje se u okviru 30 sati (priprema i realizacija nastavnih časova, vođenje evidencija, saradnja sa roditeljima i svima ostalima, uključujući učenike).

- Ukida se odredba u 5.3.12 – *Realizacija tri i više programa predmetne nastave – po programu 0,5 sati*

Ukida se plaćanje realizacije tri i više programa predmetne nastave. Izjednačava se rad npr. nastavnika matematike koji radi samo sa dva programa (rad u dva razreda sa pet odjeljenja) sa nastavnikom matematike koji radi sa pet programa (rad u pet razreda sa po jednim odjeljenjem u svakom od tih pet razreda).

- Ukida se odredba u 5.3.13 – *Priprema za izvođenje terenske nastave*

Ukida se plaćanje za pripreme izvođenja terenske nastave u okviru 40-satne radne sedmice.

- Ukida se odredba u 5.1 (napomena: kraj pasusa iza 5.1.17): *Nastavnicima koji su razredne starješine/razrednici nastavna norma se umanjuje za jedan čas u odnosu na normu utvrđenu u 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4. i 5.1.5.*

Umjesto da se predloži povećanje na tri ili četiri časa, ukida se umanjenje norme za jedan čas. Uloga nastavnika/razrednika u odgojno-obrazovnoj ustanovi je jedna od najznačajnijih uloga i degradacija razredništva je put ka uništenju obrazovanja. .

- Ukida se odredba u 5.1 (fusnota 8 i fusnota 12), prema kojoj se nastavnicima iz 5.1.3. i 5.1.5. važećih Standarda umanjuje nastavna norma za 1 (jedan) nastavni čas radi realizacije terenske/inovativne nastave

- Ukida se plaćanje terenske/inovativne nastave u okviru 40-satne radne sedmice.

- Ukida se odredba u 5.1 (fusnota 10) *Hor i/ili orkestar ulaze u nastavnu normu – po jedan čas po dionici*

- Ukida se plaćanje hora i orkestra po dionicama, koji ulaze u nastavnu normu nastavnika muzičke kulture.
- Ukida se odredba u 5.1 (fusnota 11) *Estetsko uređenje škole, organizacija izložbe, učešće na likovnim konkursima i grafika/dizajn školskog časopisa – 1 čas ulazi u nastavnu normu*
- Ukida se plaćanje estetskog uređenje škole, organizacije izložbe, učešće na likovnim konkursima i grafiku/dizajn školskog časopisa koji ulaze u nastavnu normu nastavnika likovne kulture.

Novim Standardima narušeno je normiranje rada . Radna norma je svim radnicima 40 sati sedmično. U nastavnoj normi ukida se *formula 24 - 12 - 4* i uvodi *formula 30 + 10*. Skandalozno je da je ukinuta odredba iz važećih Standarda prema kojoj čas traje 45 minuta, a u 40-satnoj radnoj sedmici računa se 60 minuta. Stručnjaci su davno osmislili da nastavnik sa učenicima direktno u radu treba da provede 60% radnog vremena, 30% radnog vremena da se priprema za taj rad, a da samo 10% radnog vremena radi ostale poslove.

Ujedno podrška jednom ovakvom dokumentu je podrška koruptivnom djelovanju , politici jednougla, oduzimanju stečenih prava radnika, neusklađenosti internih akata sa navedenom Odlukom kao propisom "višeg reda" u roku koji je propisan zakonom, ugrožavanje radničkog dostojanstva, nezakonito povećanje obima posla, protežiranje privatnih fakulteta, svjesno stvaranje tehnološkog viška i primjer su grube diskriminacije i kršenja ljudskih prava.

Svaki oblik nezakonitog djelovanja mora biti spriječen i sankcionisan.

Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH–Kantonalni odbor SSOIO Kantona Sarajevo izrazio je svoje nezadovoljstvo predloženim dokumentom koje su izrazili u usmenom i pisanom stavu Sindikata.

Zahtijevali su da određene stavke iz tada važećih Standarda trebaju ostati nepromijenjene, a istovremeno ne uvažavajući prijedloge i sugestije Sindikata na predloženi tekst Standarda.

Podsjećamo da je Sindikat dana 12.2.2024. godine od Vlade Kantone Sarajevo dobio obećanje i čvrsto opredjeljenje da će se voditi socijalni dijalog sa Sindikatom i da će se poboljšati prava radnika u obrazovanju.

Sve navedene aktivnosti resorne ministrice suprotne su datim obećanjima i garantarnim opredjeljenjem

Očekujem da mi dostavite informaciju o svim pokrenutim aktivnostima po pitanju uvrđivanja zakonitog rada i zloupotrebe položaja u predmetu donošenja akta **Odluke o Pedagoškim standardima za osnovni odgoj i obrazovanje i normativima školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i učila za osnovnu školu.**

U Sarajevu

26.03.2024 godine

Marijela Hašimbegović dia

zastupnica